

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:

Michiko Aoyama

お探し物は図書室まで

OSAGASHIMONO WA TOSHOSHITSU MADE

Copyright © Michiko Aoyama 2020

All rights reserved.

Original Japanese edition published in 2020 by Poplar Publishing Co., Ltd.

Serbian language translation rights arranged with Poplar Publishing Co., Ltd.
through The English Agency (Japan) Ltd. and New River Literary Ltd.

Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05475-0

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

MIČIKO AOJAMA

Sve dok ne otvoriš tu knjigu

Prevela Gabrijela Čović

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2024.

POGLAVLJE 1

Tomoka, dvadeset jedna godina.

Prodavačica ženske garderobe

Saja mi je poslala poruku da mi kaže da ima dečka. Pitala sam je: „Kakav je?“ Ali sve što sam dobila kao odgovor bilo je: „On je doktor.“

Moje pitanje odnosilo se na njega kao na osobu, ali Saja je ostavila po strani njegov karakter i izgled da bi mi pričala o njegovom poslu. Međutim, nisu svi lekari isti.

Verovatno je samo želela da odgovor bude što jednostavniji. Kao da posao određuje karakter. Istini za volju, čak je i u mojoj glavi reč „doktor“ stvarala stereotipnu sliku.

Kakvu je naznaku moje ličnosti davao moj posao? Da li bi neki stranac mogao da pogodi ko sam?

Na pozadini nebo-plavog ekrana, nastavila se rasprava o tom čoveku kojeg je upoznala na momačkoj večeri.

Saja je bila iz istog grada kao i ja. Bila mi je drugarica iz srednje škole i čule bismo se s vremena na vreme, čak i nakon što sam se nakratko preselila u Tokio zbog studija, a potom i zbog posla.

„A ti, Tomoka, šta ima kod tebe?“

Prsti su mi se na trenutak ukočili. Što se mene tiče, nije bilo ničeg novog.

Otkucala sam reč „Dobro“ i greškom poslala prvi automatski predlog sa svog telefona: „Dobro je.“ Iskreno, htela sam da odgovorim: „Nije baš najbolje.“

Radila sam u *Edenu*.

Nosila sam sako i ravnu crnu suknju, bila zadužena za kasu tokom cele godine, čak i zimi, koja se brzo približavala. Savetovala sam i kupce u tom tržnom centru sa nebeskim imenom. Prošlo je već šest meseci otkako sam završila studije i zaposlila se.

Bio je novembar i grejanje je bilo uključeno. Noge su mi se znojile u hulahopkama, a cipele na štiklu bile tesne. Mogla sam da osetim kako mi oznojeni prsti atrofiraju, slepljeni.

U poslovnom svetu, žene u kostimima imale su iste uslove kao i svi ostali, ali koralnoružičasta bluza bila je posebna u *Edenu*. Tokom obuke, saznala sam da je firma pozvala poznatog koloristu da je odabere. Koralnoružičasta boja odavala je pozitivan i nežan imidž, a ta nijansa je takođe prihvaćena jer je pristajala ženama svih životnih dobi, što sam primetila čim sam došla.

* * *

„Bila sam na pauzi za ručak. Na vas je red, Fudžiki“, rekla mi je Numauči, honorarna radnica na blagajni. Na njenim usnama blistao je karmin.

Bila sam raspoređena na odeljenje za žensku konfekciju. Numauči je izgledala kao veteranka sa dvanaestogodišnjim iskustvom. Prošlog meseca, prema njenim rečima, broj uniforme bio joj je isti kao i broj njenih godina. Verovatno nije imala četrdeset četiri, a ni šezdeset šest godina, pa sam pretpostavila da ima pedeset pet. Skoro kao moja majka.

Koralnoružičasta bluza pristajala joj je kao salivena. Tako je smišljena jer je u našem timu bio veliki broj honorarno zaposlenih radnica određenih godina.

„U poslednje vreme vraćate se u poslednjem trenutku. Povedite računa“, rekla mi je.

„Žao mi je.“

Nametnula se kao vođa čak i među honorarnim radnicima. Bila je neka vrsta kontrole discipline i možda previše sitničava, ali je uvek govorila istinu.

„Vidimo se kasnije.“

Napustila sam kasu diskretno joj klimnuvši glavom. Dok sam prolazila pored rafova, primetila sam da su neki artikli razbacani i pružila ruku da ih sklonim, kada mi je prišla jedna mušterija.

„Izvinite, možete li da mi kažete...“

Okrenula sam se. Bila je verovatno istih godina kao Numauči, ali bez šminke, nosila je staru jaknu i pohabani ranac.

„Šta mislite, koji bi mi najviše odgovarao?“

Držala je dva džempera: jedan svetlopurpurni sa V-izrezom i drugi braon boje, sa rol kragom.

Ovde nismo razgovarali sa kupcima kao što to rade prodavačice u običnim buticima. To mi je bilo u redu, ali smo neminovno morali da im odgovorimo ako nam priđu.

Trebalo je da ignorišem neurednu policu i da napravim pauzu, ali uporedila sam ta dva džempera, oklevajući, a onda sam odabrala onaj purpurni.

„Ovaj mi je upečatljiviji.“

„Stvarno? Nije li previše upadljiv za mene?“

„Nikako, ali, ako želite ležerniju odeću, braon džemper je savršen, sa toplom rolkom.“

„Ali je malo monotona boja.“

Usledio je uštogljeni razgovor. Iako sam joj predložila da ih proba, smatrala je to zamornim.

„Ova lepa boja bi vam dobro pristajala.“ Tim rečima se konačno promenila atmosfera.

„Mislite?“

Pažljivo je pogledala purpurni džemper i podigla glavu.

„Ako tako kažete, onda ću ga uzeti.“

Stala je u red pred kasom. Presavila sam braon džemper i vratila ga na policu.

Moja pauza od četrdeset pet minuta upravo se skratila na pola sata.

Otvorila sam vrata rezervisana za osoblje i naletela na radnicu koja je radila na odeljenju sa odećom za mlade. Zavrtela se njena visokokvalitetna široka suknja, sa belim i mahovina-zelenim karo desenom.

Iako su te radnice u posebnim prodavnicama i koralnoružičasti tim radili na istom spratu kao i ja, bile su lepše obučene. One su nesumnjivo nosile stvari koje se prodaju u njihovoj radnji. *Eden*

je izgledao šik sa takvim radnicama talasaste kose koja je padala preko vintidž bluze.

Otišla sam u svlačionicu da uzmem torbu u kojoj je bio moj obrok i krenula prema kantini za osoblje.

Na meniju smo imali samo izbor između soba* ili udon** rezanaca, pirinča sa karijem ili obroka sa uvek istim dobro definisanim jelima. Jela sam tamo nekoliko puta, ali jednog dana kuvarica u kantini je tako loše odreagovala na moje proteste zbog greške u redosledu jela da nikada nisam ponovila tako nešto. Od tada sam tu dolazila isključivo da pojedem rolnicu koju sam kupila usput, u mini-marketu koji je danonoćno radio.

Svuda u trpezariji mogla je da se vidi koralnoružičasta boja. Tu i tamo sedeli su radnici u belim košuljama kao i zaposleni u buticima, koji su bili ležerno obučeni.

U blizini sam čula prodoran smeh, koji je dolazio iz grupe od četiri radnice, zaposlene na pola radnog vremena. Bile su obučene u kostime i oduševljeno su pričale o svojim porodicama. Izgledalo je kao da se zabavljaju. Kupci su sigurno i mene smatrali članom tog koralnoružičastog tima, ali iskreno, ove žene su me plašile. Nisam mogla da se takmičim sa njima, već sam se samo povukla i posmatrala ih izdaleka.

Stvarno nisam bila kao one...

Pridružila sam se *Edenu* s razlogom: to je bila jedina firma koja me je htela. Ne znam šta me je navelo da se prijavim u tu i u neku

---

* Soba su japanski rezanci napravljeni prvenstveno od heljdinog brašna, sa malo pšeničnog brašna, pepeljastosmeđe boje i blago zrnaste teksture. Rezanci se služe ili ohlađeni sa sosom za umakanje, ili vrući u supi od rezanaca. Koriste se u raznim jelima. (Prim. prev.)

** Udon je vrsta debelih rezanaca iz Japana, pripremljenih od pšeničnog brašna. Najčešće se stavljaju u supe, a leti se ponekad služe i hladni uz razne salate. (Prim. prev.)

drugu firmu. Ionako nisam mnogo mnogo toga znala da radim, tako da nije bilo važno gde ću dobiti posao.

Kada su me, neformalno, obavestili o mom angažovanju u *Edenu*, bila sam toliko umorna od svojih tridesetak uzastopnih neuspeha da sam ovim bila zadovoljna. Za mene je najvažnije bilo da mogu da živim u Tokiju.

Nikada mi nije bio cilj da tamo uradim nešto veliko. Iznad svega, želela sam da napustim selo.

Moje rodno selo, daleko od prestonice, bilo je nigde drugde nego u pirinčanim poljima dokle god je pogled sezao. Do jedine prodavnice na glavnom putu trebalo je petnaest minuta vožnje automobilom. Časopisi koji su se prodavali na tezgama kasnili su nekoliko dana, nije bilo bioskopa niti robnih kuća. Nije bilo nekog čuvenog restorana, a jedino mesto za jelo bio je jedan mali objekat koji je služio istu hranu. Bilo mi je toga dosta još u srednjoj školi i želela sam da pobegnem što je pre moguće.

Na mene je očigledno uticala televizijska serija emitovana na četiri dostupna kanala. Žudela sam za Tokiom kako bih tamo pronašla sve i kako bih mogla da živim prefinjeno i strasno kao glumica. Tako sam se prijavila na studije da bih položila prijemne ispite za univerzitet koji je nudio kratke kurseve. Odmah po dolasku u Tokio, shvatila sam da je to bila samo idealizovana slika. Ali u glavnom gradu bilo je dovoljno pet minuta hoda da se pronađu prodavnice, a voz je išao na svaka tri minuta. U tom smislu, Tokio je zaista bio savršen grad. Mogla sam da kupim osnovne namirnice i gotova jela kad god sam htela. Navikla sam se na taj lagani život. *Eden* je imao nekoliko prodavnica u Kantu, u okolini Tokija, a pošto sam bila zaposlena u onoj koja je bila železnicom povezana s mojom kućom, putovanje mi nije bilo zamorno.

Ali ponekad bi mi padalo na pamet očigledno pitanje. Šta da radim sa svojim životom?

Neodoljiva želja koja me je vodila u prestonicu i moje uzbuđenije što se to ostvarilo nestali su.

Malo ljudi iz mog sela je ovde studiralo. Svi su mi čestitali, jer sam u njihovim očima bila „sjajna“, što me je oduševilo, ali u stvarnosti u meni nije bilo ničeg sjajnog.

Ništa me zaista nije privlačilo, ništa me nije zabavljalo. Nisam bila u vezi, samo sam želela da moj život prestane da bude beznačajan. Čak i da se ponovo vratim na selo, i dalje bih bila neuspešna.

Pustila bih da godine prolaze, dok bih zadržala svoj posao u *Edenu*. Bez ambicija i snova, moje telo bi ostarilo u koralnoružičastoj uniformi. Osim toga, pošto sam radila vikendom, sve ređe sam se viđala sa prijateljima i to svakako nije bio jedini razlog; nisam mogla da nađem dečka.

Šta ako promenim posao?

Ta ideja padala mi je na pamet nekoliko puta. Ali to je zahtevalo ludačku potrošnju energije koju nisam imala. Sve u svemu, nisam imala snage. Samo razmišljanje o pisanju biografije bilo je dovoljno da me iscrpi.

Pre svega, da li je uopšte postojao posao koji sam delimično bila sposobna da radim, pošto sam uspela da se zaposlim tek kada sam diplomirala?

„Hej, Tomoka!“, dozvao me je Kirijama, sa poslužavnikom u rukama.

To je bio mladi radnik u optičarskoj radnji ZAZ. Bio je četiri godine stariji od mene, a sa dvadeset pet godina bio je jedina osoba sa kojom sam ovde mogla da razgovaram potpuno iskreno.

Prošla su četiri meseca otkako se zaposlio u butiku. Budući da je radio za ZAZ, a ne za *Eden*, ponekad su ga zvali da pomogne drugim prodavnicama, tako da ga dugo nisam videla.

Na poslužavniku je imao pohovanog šnjura* i činiju udon rezanaca sa mesom. Uprkos velikom apetitu, bio je veoma mršav.

„Mogu li ovde da sednem?“

„Možeš!“

Seo je preko puta mene. Iza tankih naočara sa okruglim ramom koje su mu savršeno pristajale, njegov pogled je bio topao. Njegov posao mu je savršeno odgovarao. Čula sam da je dao otkaz kako bi preuzeo ovaj posao.

„Šta si ranije radio?“, upitala sam ga.

„Radio sam u novinskom izdavaštvu. Učestvovao sam u njihovom dizajnu, pisao članke.“

„Stvarno?“

Nisam mogla da ga zamislim u izdavačkoj kući. On, koji je bio nežan i društven, sada mi je delovao kulturni i inteligentan. Na kraju krajeva, i naše profesionalno iskustvo stvara sliku o nama.

„Što te to iznenađuje?“

„To je sjajan posao!“

Lagano se osmehnuo, a zatim progutao rezance.

„Ali i raditi za jednog optičara je sjajno!“

„To je istina.“

Nasmejala sam se i zagrizla svoju rolnicu.

„Tomoka, stalno ponavljaš reč 'sjajno'.“

„Stvarno?“

Sasvim moguće da je bilo tako.

---

* Šnjur je sigurno jedna od najproždrljivijih morskih riba. Izduženog je tela, velikih usta i očiju. (Prim. prev.)

Kada sam razgovarala sa Sajom o njenoj vezi, verovatno sam nekoliko puta upotrebila tu reč. Ali šta sam smatrala sjajnim? Neke posebne veštine? Bogatstvo znanja? Nešto što je bilo dostupno samo malom broju ljudi?

Dok sam pila mleko sa ukusom jagoda, promrmljala sam:

„Pitam se da li ću svoj život provesti u *Edenu*.“ Kirijama po-diže obrvu.

„Šta je bilo? Želiš li da promeniš posao?“ Posle malo oklevanja, odgovorila sam stidljivo:

„Da... Recimo da sam nedavno razmišljala o tome.“

„Planiraš da ostaneš u maloprodaji?“

„Ne, volela bih da radim u kancelariji, da se oblačim kako želim, da budem slobodna vikendom i da imam svoj stan. Mogu sebe da zamislim kako ručam u sa kolegama u nekom kafeu blizu firme i kako kritikujem naše pretpostavljene u kantini...“

„Ti zapravo i ne pominješ posao kojim bi volela da se baviš...“

Njegov osmeh bio je pun gorčine. Ali nisam imala pojma kakav posao bi mi odgovarao.

„Ako izdržiš ovde nekoliko godina, mogla bi da razmišljaš o premeštaju u centralu, zar ne?“

„Pretpostavljam da je tako.“

Kada vas jednom zaposle u *Edenu*, onda provedete najmanje tri godine na terenu. Nakon toga, ako to zatražite, mogu da vas prebace u centralu: u odeljenje za opšte poslove, ljudske resurse ili čak u razvojno odeljenje, zaduženo za nabavku ili neke događaje. Kancelarijski posao, dakle.

Ali malo je bilo nade da će vam se želja ostvariti. Ako neko vreme ostanete u prodavnici, najverovatnije je da ćete biti unapređeni u šefa odeljenja, kao što je to bio slučaj sa Uedžimom,

mojim pretpostavljenim, koji je, štaviše, izgledao kao prava lenština i neradnik. Prošlo je pet godina otkako je preuzeo tu funkciju, a gledajući ga sada, sa trideset pet godina, mislila sam da ću u najboljem slučaju završiti kao on. To se zvalo „napredovanje“, ali je sadržaj posla ostao isti, samo ste imali više odgovornosti, a pre svega, upravljanje honorarnim osobljem. Bila sam prestravljena od same pomisli na to. Sledovalo je blago povećanje plate, ali svakako nisam imala dovoljno poverenja u sebe da radim taj posao.

Pitala sam Kirijamu:

„Kako si našao posao u ZAZ-u?“

„Registrovao sam se na posebnom sajtu. Odabrao sam ih iz mnoštva oglasa.“

Uzeo je telefon i pokazao mi.

Unošenjem željenog tipa posla, iskustva i veština, dobijaš odgovarajuće ponude za posao putem mejla. Primer unapred popunjenog obrasca bio je veoma detaljan, sa poljima za proveru kvalifikacija, rezultata sa TOEIC* testa, vozačke dozvole... – a ja sam imala samo nivo A1 na Ajken** testu iz engleskog...

Trebalo je bar da dobijem vozačku dozvolu. Ljudi u mom selu nisu mogli da žive bez automobila, pa su išli na časove vožnje tokom prolećnog raspusta, nakon što bi završili srednju školu. Ali ja sam se spremala da krenem za Tokio, i nisam mislila da će mi to biti potrebno, pa sam uživala u odmoru. Što se tiče testa iz engleskog, fakultet nas je delimično primoravao da polazemo nivo A1, čija je diploma bila bezvredna.

---

* Testovi iz engleskog jezika za međunarodnu komunikaciju (eng. Tests of English for International Communication). (Prim. prev.)

** *Eiken Tests* – testovi praktičnog znanja iz engleskog jezika: najpriznatija procena engleskog jezika u Japanu. (Prim. prev.)

Deo o poznavanju rada na kompjuteru na obrascu za prijavu bio je još konkretniji i zahtevao je poznavanje *Word*-a, *Excel*-a, *PowerPoint*-a i drugih programa čija su mi imena bila nepoznata.

Imala sam laptop. Koristila sam ga na fakultetu za eseje i diplomski rad, ali, otkako sam počela da radim, nisam više imala priliku da napišem bilo šta. Onda mi se pokvario laptop i bila sam previše lenja da kupim novi i povežem ga na vaj-faj, pogotovo što nisam bila dobra iz informatike, tako da nikada nisam ponovo uključila kompjuter. Pametni telefon bio mi je dovoljan.

„Manje-više znam kako da koristim *Word* za pisanje teksta, ali ne i *Excel*.“

„To je program koji treba da znaš za kancelarijski posao.“

„Ali pohađanje kurseva je preskupo.“

„Često ih nude kulturni ili okružni centri, uz pristupačne kompjuterske kurseve za lokalno stanovništvo.“

„Stvarno?!“, uzviknula sam.

Gužvujući praznu kesu od rolnice, pogledala sam na sat: ostalo mi je manje od deset minuta. Još sam morala da odem i do toaleta, a ako ne budem stigla da se javim za tri minuta, imaću Numači za vratom.

Popila sam mleko sa ukusom jagoda i ustala sa stolice.

Te večeri sam na telefonu pretraživala pojmove „okrug Hatori“, gde sam živela, „stanovnici“, „kursevi informatike“ i bila sam iznenađena velikim brojem rezultata. Pogled mi je zastao na „Opštinskom centru Hatori“. Proverila sam adresu: bio je blizu moje kuće. Činilo se da je povezan sa osnovnom školom koja je bila udaljena manje od deset minuta hoda.

Prema njihovom zvaničnom sajtu, nudili su razne kurseve i događaje: šogi*, haiku, ritmika, havajski ples, gimnastika. Poprilično redovno organizovali su i radionice ikebane, na primer. Svi stanovnici ovog okruga mogli su da učestvuju u tome.

Nisam znala da neka osnovna škola nudi ovakvu vrstu usluge. Za tri godine života ovde, prvi put sam čula za to.

Očigledno su se informatički kursevi održavali u sali za sa-
stanke.

„Ponesite laptop, a ako ga nemate, možete da ga uzmete na revers. Dve hiljade jena po kursu. Svake srede od četrnaest do šesnaest časova.“

Bio je to grupni kurs sa individualnim praćenjem i mogućnošću da dođete kad god poželite. Bila sam oduševljena što su se časovi održavali tokom nedelje, a ne vikendom, a ove nedelje sam upravo imala slobodnu sredu.

„Početnici su dobrodošli. Preporučuje se onima koji žele da uče sopstvenim tempom. Individualna nastava. Mogući kursevi: korišćenje kompjutera, *Word/Excel*, kreiranje veb-stranice, kodiranje. Prezime predavača: Gono.“

* * *

---

* Šogi (poznatiji kao japanski šah) – izuzetno popularna misaona igra na tabli za dva igrača. (Prim. prev.)

To je bilo sasvim u skladu sa mojim sposobnostima.

Popunila sam obrazac za prijavu i poslala ga. Iako nisam ni započela kurs, već sam zamišljala sebe kako savladavam *Excel*, i bila sam srećna jer se godinama nisam tako osećala.

Dva dana kasnije, u sredu, otišla sam u osnovnu školu, noseći kompjuter.

Prema planu na zvaničnom sajtu, ulazilo se kroz uski prolaz do kog se stizalo kada se obiđe okolni zid. Bila je to jednospratna bela zgrada. Iznad staklenih vrata, nalazila se mala nadstrešnica sa znakom na kojem je pisalo „Opštinski centar Hatori“.

Gurnula sam vrata. Šalter je bio odmah na ulazu, a iza pulta je sedeo čovek guste sede kose. U kancelariji, u zadnjem delu prostoriје, žena sa maramom vezanom oko glave pisala je nešto. Obratila sam se čoveku.

„Dobar dan, dolazim na čas informatike.“

„U redu, popunite ovo. Čas će se održati u Sali A.“

Pokazao je na drvenu tablu, koja se nalazila na pultu. Na njoj je bio formular sa imenom posetilaca, razlogom i vremenom dolaska.

Sala A se nalazila u prizemlju. Kada se prođe šalter, odmah idete pravo u salu. Vrata su bila otvorena i ja sam zavirila unutra. Jedna žena talasaste kose, malo starija od mene, i muškarac kockastog lica, koji je upravo uključivao kompjuter, već su sedeli jedno naspram drugog za dva dugačka stola.

Bila sam ubeđena da je nastavnik Gono muškarac, ali je to zapravo bila žena od oko pedeset pet godina.

„Prezivam se Fudžiki“, rekla sam, a gospođa Gono mi se oduševljeno osmehnula.

„Sedite gde želite!“

Sela sam na kraj stola za kojim je sedela mlada žena. Koncentrisani na svoj zadatak, ona i muškarac nisu obraćali pažnju na mene.

Uključila sam kompjuter. Iz predostrožnosti sam kod kuće proverila da li je u dobrom stanju, pošto ga godinama nisam uključivala. Iako mu je trebalo duže da se uključi, verovatno zato što je tako dugo bio isključen, pokrenuo se bez ikakvih problema.

Pošto sam koristila samo telefon, bilo mi je teško da kucam na tastaturi. Možda bi trebalo da vežbam i *Word*.

„Gospođo Fudžiki, želite da naučite *Excel*, zar ne?“

Verovatno je to znala jer sam to navela prilikom prijavlivanja. Gospođa Gono je pogledala u moj kompjuter.

„Da, ali ga nemam“, odgovorila sam.

Brzo je pregledala ekran i s lakoćom pomerila miš.

„Da, imate ga. Napraviću vam prečicu.“

Na ivici ekrana pojavila se zelena pravougaona ikona sa znakom X za *Excel*.

Bila sam zapanjena. Tek tako, ovaj kompjuter je imao *Excel*, a da ja to nisam znala!

„Očigledno koristite *Word*, pa sam zaključila da je *Office* instaliran.“

„*Office* je ispravno instaliran“? Nisam razumela ni reč, ali sam bila srećna što imam softver. Pošto nisam umela da instaliram *Word*, tražila sam pomoć od koleginice tokom studija. To se dešava kada pustite druge da rade umesto vas.

Dva sata sam učila osnove *Excel*-a od gospođe Gono. Šetala se gore-dole između druga dva učenika, pored toga što je obraćala posebnu pažnju na mene, novu učenicu.

Moje najveće iznenađenje bilo je što bih dobila zbir samo tako što ubacim brojeve u kvadratiće, odaberem opciju *zbir* i pritisnem

taster. Uzviknula sam, impresionirana takvom praktičnom funkcijom, izazvavši smeh kod predavačice.

Dok sam vežbala prema njenim uputstvima, čula sam razgovor između nje i ostalih učenika. Pohađali su nekoliko kurseva. Čovek je pravio veb-stranicu o divljem cveću, a mlada žena je želela da pokrene onlajn-prodavicu.

Dok ja nisam radila ništa sa svojim životom, oni su bili zauzeti učenjem novih veština u maloj sali blizu moje kuće. Od te pomisli osećala sam se još jasnije.

Pred kraj časa, gospođa Gono mi je rekla:

„Nemam priručnik da vam pozajmim, ali preporučujem vam ovu knjigu. Postoji mnogo knjiga ove vrste, pokušajte da nađete neku u knjižari ili biblioteci za koju mislite da ćete lako razumeti.“

Pokazala mi je priručnik za kompjutere i nastavila, sa osmehom na licu:

„Imamo čak i biblioteku u okviru opštinskog centra!“

Biblioteka.

Reč je imala prijatan zvuk, kao da sam se ponovo vratila na fakultet.

Biblioteka.

„Možemo li iz nje da pozajmljemo knjige?“

„Da, ako živite u ovoj opštini. Možete da pozajmite do šest knjiga u periodu od dve nedelje, mislim.“

Čovek je pozvao gospođu Gono, koja je odmah otišla do njega.

Zapisala sam naslov knjige koju mi je preporučila, isključila kompjuter i otišla.

Biblioteka se nalazila na samom kraju prizemlja, pored kuhinje, posle dve sale za sastanke i jedne prostorije u japanskom stilu.

Na ulazu je na ploči na zidu pisalo *Biblioteka*; vrata su bila širom otvorena.

Diskretno se osvrnuvši, videla sam police poređane u prostoru veličine učionice. Šalter je bio levo iza vrata, sa natpisom u uglu „Pozajmi – vrati“.

Mlada, oniža devojka, sa tamnoplavom keceljom, ređala je knjige mekog poveza na polici naspram šaltera. Obratila sam joj se bez oklevanja.

„Izvinite, gde je odeljenje za informatiku?“ Odjednom je podigla pogled, kao zapanjena.

Bila je tako mlada, izgledala je kao srednjoškolka. Zamahnula je svojim konjskim repom. Prema pločici na njenim grudima, zvala se Nozomi Morinaga.

„Informatičko odeljenje? Pođite za mnom.“

Sa nekoliko knjiga u rukama, prošla je pored stola koji je služio za čitanje i odvela me do velike zidne police.

Informatika, matematika, ostale veštine. Polica je bila podeljena na odeljke, pa je mogla lako da se koristi.

„Hvala vam.“

Pogledala sam na policu, kada mi Nozomi sa osmehom saopšti:

„Ako vam treba pomoć, ne oklevajte, bibliotekarka je u zadnjem delu prostorije.“

„Pomoć?“

„Da, da pronađete knjigu koji tražite.“

„Hvala.“

Klimnula sam joj glavom. Blago mi se naklonila i vratila se svom poslu.

Pogledala sam po polici sa knjigama. Nije bilo ni traga od priručnika koji je preporučila gospođa Gono. Potpuno nesvesna koja